

2008060104060001
EXAMINATION FEBRUARY-MARCH 2024
MASTER OF COMMERCE (FOURTH SEMESTER)
FINANCIAL MANAGEMENT ACCOUNTANCY – XII
LEVEL 6

[Time: As Per Schedule]

[Max. Marks:50]

Instructions:

1. Fill up strictly the following details on your answer book

- a. Name of the Examination : **MASTER OF COMMERCE (FOURTH SEMESTER)**
  - b. Name of the Subject : **Financial Management Accountancy – XII LEVEL 6**
  - c. Subject Code No : **2008060104060001**
2. Sketch neat and labelled diagram wherever necessary.
3. Figures to the right indicate full marks of the question.
4. All questions are compulsory.

Seat No:

--	--	--	--	--	--

Student's Signature

Q.1 માગ્યા મુજબ જવાબ આપો. (કોઈ પણ બે)

5

Give the answers as per instructions (Any Two)

(A) નિચેની માહિતી પરથી ગણતરી કરો.

From the following information calculate:

(1) શિરોપરીખર્ચ બજેટ વિચલન
Expenditure variance

(2) ખરેખર થયેલ શિરોપરી ખર્ચ
Actual Fixed overhead

(3) ખરેખર ઉત્પાદનના કલાકો
Actual hours of production

(4) ઉત્પાદન શક્તિવિચલન
Capacity variance.

- શિરોપરી ખર્ચ વિચલન = 4900 પ્રતિકૂળ

- Fixed overhead variance - 4900 (U)

- શિરોપરી ખર્ચ જથ્થા વિચલન = 3500 પ્રતિકુળ
- Fixed overhead volume variance - 3500 (U)
- બજેટ મુજબ શિરોપરીખર્ચા રૂ. ૨૧૦૦૦
- Budgeted fixed overhead = - Rs. 21000
- બજેટ મુજબના કલાકો ૪૨૦૦ કલાકો
- Budgeted hours = 4200 hours
- શિરોપરીખર્ચની વસૂલાતનો ખરેખર દર કલાકિક -
- Actual overhead Recovery rate (Per hours) = Rs 8

(B)નીચેની માહિતી પરથી જો દરે વિભાગમા રોકાણ પર વળતરનો આધાર લઈએ તો કયો વિભાગ સૌથી વધુ નફાકારક ગણાય ?

5

From the following information if the base is taken return an investments in each dearkment so which department, will more profitable:

વિગત Particulars	વિભાગ – P Department-P	વિભાગ – Q Department-Q	વિભાગ – R Department-R
કામગીરી નફાની ટકાવારી Percentage of operating profit	10%	12%	15%
રોકાણ Investment (Rs.)	30,00,000	7200,000	90,00,000
વેચાણ Sales (Rs.)	60,00,000	120,00,000	150,00,000

(C) વિવો કંપનીની માહિતી નિચે મુજબ છે.

Following is the information of vivek Ltd

5

વસ્તુ Product	પ્રમાણ Standard		ખરેખર Actual	
	વેચાણ એકમો Sales unit	એકમની વેચાણ કિંમત Selling price per unit (Rs.)	વેચાણ એકમો Sales unit	એકમની વેચાણ કિંમત Selling price Per unit (Rs.)
P	4800	10	(?)	11
R	2400	(?)	1920	14

નોંધ: (1) વસ્તુ : P વેચાણ કિંમત વિચલન રૂ. 4080 (અનુકૂળ)

Note: Product P; Sales Price variance Rs. 4080 (F)

(2) વસ્તુ : R વેચાણ મૂલ્ય વિચલન રૂ. 9120 (પ્રતિકૂળ)

Product. R: sales value variance Rs 9120

ગણતરી કરો :

Calculate.

(1) વેચાણ મિશ્રણ વિચલન
sales mix variance

(2) વેચાણ પેટા જથ્થા વિચલન
Sales sub volume variance.

Q.2 એક કિલોગ્રામ “ PR “ વસ્તુ બનાવવા માટે કેમિકલ્સ ‘P’ અને ‘R’ સરખે ભાગે પ્રમાણિત 14

જરૂરિયાત છે. નીતા લિ ફેબ્રુઆરી – 2024 ના માસની નિચે મુજબની માહિતી આપે છે.

One kilogram of product PR’ requires two chemicals ‘P’ and ‘R’ equally as Per the standard. Neeter Ltd Furnishes the following data for the month of February-2024

પ્રમાણ મિશ્રણ : P = 50% , R = 50% ખરેખર ઉત્પાદન 90 કીલોગ્રામ

Standard mix: P = 50% , R = 50% Actual output: 90 kg

(1) કીલોગ્રામ ધિ કેમિકલની પ્રમાણિત કિંમત : ‘P’; રૂ 42 ‘R’ : રૂ 52.5
Standard Price Per kgs of chemical: : ‘P’: Rs 42 & ‘R’ : Rs 52.5

(2) કેમિકલનો ખરેખર વપરાશ : ‘P’:? અને ‘R’ : 70 કિલોગ્રામ
Actual input of chemicals: ‘P’:? and ‘R’ : 70 Kgs

(3) કીલોગ્રામ ધિ કેમિકલની ખરેખર કિંમત : ‘P’: રૂ. 52.5 અને R : રૂ ?
Actual Price of chemical per kg: P : Rs.52.5 & ‘R’ : ?

(4) પ્રમાણીત સામાન્ય નૂકસાન : 10 % દાખલ કરેલના

Standard normal loss : 10% of total input

(5) માલસામાન પડતર વિચલન કૂલ : - રૂ ૨૨૭૫ પ્રતિકૂળ

material cost variance total : - Rs 2275 adverse

(6) માલસામાન ઉપજ વિચલન કૂલ : - રૂ ૪૭૨.૫ પ્રતિકૂળ

material field variance total : - 472.5 adverse

ખૂટતી વિગતો શોધો અને માલસામાન વિચલનોની ગણતરી કરો.

Find out the missing information and compute material variances.

Q.3 વિવેક લિ. ની નીચે મુજબની માહિતી ઉપરથી મજૂરીને લગતા વિચલનો શોધો.

14

Culculate labour variance form the Following information provided by vivek Ltd.

વિગત Particulars	પ્રમાણીત Standard		ખરેખર Actual	
	કામદારોની સંખ્યા No of workers	કલાકદિક દર Hourly wage Rate (Rs.)	કામદારોની સંખ્યા No of workers	કલાકદિક દર Hourly wage Rate (Rs.)
કુશળ skilled	216	60	132	75
બિનકુશળ Unskilled	144	30	198	15

સામાન્ય રિતે એક અઠવાડિયામાં 40 કલાકો હોય છે અને એક ટૂકડી અચેસીત 324 કિલો ઉત્પાદન કરે છે.

In a normal working week of 40 hours. the gang is expected to produce 324 kg of output

- ખરેખર પૂર્વા કામ અને ચાલૂકામની વિગતો નીચે મુજબ છે.
- Actual data relating to finished goods and work-in Progress :

વિગત Particulars	શરૂઆતનો સ્ટોક opening stock	છેવટનો સ્ટોક closing stock
ચાલૂકમ work in progress	15 કિલો (માલસામગ્રી પૂરી, 40 % રૂપાંતરિત)	30 કિલો (માલસામગ્રી, 80 % રૂપાંતરિત)

	15 kgs (materials fully supplied but 40% converted)	30 kgs (materials fully supplied but 80% converted)
તૈયારમાલ Finished Goods	60 kgs	30 kgs

તૈયાર માલનું વેચાણ : 282 કિલો

Actual sales of Finished goods : 282 kgs

અથવા

OR

(A) અસર કંપનીના ચોપડામાંથી નીચેની માહિતી મળી છે.

6

Following information obtain from the books of Axar Ltd,

1. કંપનીની સામાન્ય ક્ષમતા : 100 મશીનો મહિનાના 25 દિવસ માટે રોજના 8 કલાક કાર્ય કરે છે.
Normal capacity of company; 100 machines working 8 hours per day of 25 days in a month
2. અંદજીત સ્થિર પરોક્ષ ખર્ચા : રૂ. 150,000
The budget fixed overheads : Rs 150,000
3. જરૂરી પૂરતા સમય : એકમના ઉત્પાદન માટે 4 કલાક (જે. મેં મહિનામાં)
The Standard time required: To manufacture on unit of product is 4 hours in a Particular month
4. ખરેખર કામગીરી : દીવાસ્દિક 750 મશીન કલાકે 24 દિવસ માટે
Actual work For 24 days of 750 machine hours per day
5. ખરેખર ઉત્પાદન : 4500 એકમો
Actual Production 4500 units
6. ખર્ચ વિચલન : 5000 અનુકૂળ
Expenditure variance Rs 5000 (Favourable)

ગણતરી કરો :

Calculate:

1. કાર્યક્ષમતા વિચલન
Efficiency variance
2. ઉત્પાદન શક્તિ વિચલન
capacity variance
3. કેલેન્ડર વિચલન
calendar variance

(B) સત્યમ કમ્પ્યુટર લીમીટેડ રૂ.10 નો એક એવા 320,000 ઇક્વિટી શેર 50 % પ્રીમિયમથી બહાર પાડ્યા બધાજ શેરો માટે ત્રણ બાંચધરી દલાલોએ નીચે મૂજબ બાંચધરી આપેલ છે.

8

satyam computer ltd has issued 320,000 equity Shures of Rs 10 each at 50% Premium. The whole issue was fully under written by three underwriters as follows:

વિવેક Vivek	૧૨૮૦૦૦ શેર 128000 sahres
ઋષિ Rushi	૧૨૮૦૦૦ શેર 128000 sahres
અક્ષર Axar	૬૪૦૦ શેર 64000 shares

કંપનીને મિશ્રણ બાંચધરી તેમજ નિશાનીવાળી અરજીઓ સહિત કુલ 288000 ઇક્વિટી શેર માટે અરજીનો મળી હતી.

The total applications including firm underwriting and marked application's were received for 288000 equity shares:

	મિશ્રિત બાંચધરી વાળી અરજીઓ Firm Underwriting applications	નિશાનીવાળી અરજીઓ marked applications
વિવેક vivek	૧૬૦૦૦ શેર 16000 shares	૮૦૦૦૦ શેર 80,000 shares

ઋષિ rushi	૮૦૦૦ શેર 8000 shares	૬૪૦૦૦ શેર 64000 shares
અક્ષર axar	૮૦૦૦ શેર 8000 shares	૪૮૦૦૦ શેર 48000 shares

મિશ્રિત બાંધધરી અંગે કોઈ રકમ જમા આપવામાં આવતી નથી બાંધધરી દલાલોને 5% કમિશન ચૂકવવાનું છે દરેક બાંધધરી દલાલની વ્યક્તિગત જવાબદારી દર્શાવતું પત્રક તૈયાર કરો અને કંપનીના ચોપડે જરૂરી આમનોદ લખો.

5% commission is to be paid to underwriters No credit is given for firm underwriting.

Prepare a Statement showing the liability of each underwriter and Pass necessary Journal entries in the book of the company.

Q.4 ટૂંકનોંધ લખો (કોઈ પણ ત્રણ)
write short Notes (Any three)

12

1. પ્રમાણ પડતર પધ્ધતીની મર્યાદાઓ
limitation of Standard costing
2. શેષ નફો અને અંકુશપાત્ર નફો
Residual Profit and controllable profit
3. ફેરબદલી કિંમત નક્કી કરવાની પધ્ધતિ : કૂલ પડતર વત્તાની પધ્ધતિ
Transfer Pricing method: Total cost plus method
4. ફેરબદલી કિંમત નક્કી કરવાના હેતુઓ
objectives of transfer Pricing
5. રોકાણ પર વળતરની પધ્ધતિનું મૂલ્યાંકન
Evaluate the methods of Return on Investment
6. બાંધધરી કરારના પ્રકારો
Types of underwriting contract.

*****